

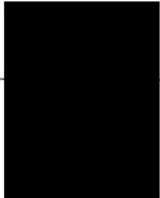
Administratia Spitalelor si Serviciilor Medicale Bucuresti
SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO-FACIALA
"Prof.Dr.Dan Theodorescu"
Calea Plevnei nr.17-21 , sector 1 , Bucuresti Tel.021/315.52.17/Fax : 021/315.88.55
www.spitalomf.ro
E-mail: secretariat@spitalomf.ro
Cod fiscal : 4267265

APROB
Director medical interimar,
Dr. Tiberiu Niță

PROTOCOL DE TRATAMENT AL PLĂGILOR ORO-MAXILO-FACIALE

Grup de lucru

Prof.univ.dr.Alexandru BUCUR -

Conf.univ.dr.Octavian DINCĂ -

Prezentul protocol a fost avizat în cadrul ședinței Consiliului Medical din data de 19.11.2018
(P.V. nr. 10200/19.11.2018).

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL PLĂGILOR ORO-MAXILO-FACIALE	Ediția: I
		Revizia: 0
		Data implementării: 19.11.2018

Cuprins

1. LISTA DE DIFUZARE	3
2. SCOP ȘI OBIECTIVE (MOTIVARE ȘI FUNDAMNETARE)	3
3. DOMENIU DE APLICARE	4
4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ APLICABILE PROTOCOLULUI	4
5. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	4
6. DECRIEREA PROTOCOLULUI.....	4
6.1. DECONTAMINAREA ȘI DEBRIDAREA PLĂGILOR.....	4
6.2. SUTURA PRIMARĂ IMEDIATĂ.....	4
6.3. SUTURA PRIMARĂ ÎNTÂRZIATĂ	5
6.4. SUTURA SECUNDARĂ.....	5
6.5. COMPLICAȚIILE PLĂGILOR.....	6
6.6. FACTORI DE RISC PENTRU VINDECAREA ÎNTÂRZIATĂ A PLĂGILOR.....	6
6.7. TRATAMENTUL CICATRICILOR.....	7

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL PLĂGILOR ORO-MAXILO-FACIALE	Ediția: I
		Revizia: 0
		Data implementării: 19.11.2018

1. LISTA DE DIFUZARE

Nr. crt.	Scopul difuzării	Microstructura/Persoana	Data difuzării	Semnătura
1.	Informare și Aplicare	Secția Clinică de Chirurgie OMF Conf. Dr. Octavian Dincă	19.11.2018	
2.		Ambulatoriul despecialitate Chirurgie OMF Dr. Tiberiu Niță	19.11.2018	

2. SCOP ȘI OBIECTIVE (MOTIVARE ȘI FUNDAMENTARE)

Protocolul a fost elaborat cu scopul de a asista personalul medical în adoptarea deciziei terapeutice în cazul pacienților care necesită tratament al plăgilor oro-maxilo-faciale.

Deși protocolul reprezintă o fundamentare a bunei practici medicale bazate pe cele mai recente dovezi științifice disponibile în domeniu, nu trebuie considerat că aceste recomandări includ toate intervențiile potrivite sau exclud pe toate cele nepotrivite pentru situația în cauză. Protocolul nu intenționează să înlocuiască raționamentul medical la fiecare caz în parte. Decizia medicală trebuie să ia în considerare particularitățile individuale și opțiunea pacientului, precum și resursele, caracterele specifice și limitările institutelor de practica medicală. Fiecare medic care aplică recomandările în scopul stabilirii unui plan terapeutic trebuie să utilizeze propriul raționament medical independent, în funcție de fiecare caz în parte și în funcție de experiența personală în corelație cu dotarea institutiei în care acesta își desfășoară activitatea.

Specialiștii care au elaborat acest protocol au depus eforturi pentru ca informația conținută în acesta să fie corectă, redată cu acuratețe și susținută de dovezi. Dată fiind posibilitatea erorii umane și/sau progresele cunoștințelor medicale, ele nu pot și nu garantează că informația conținută în protocol este în totalitate corectă și completă. Recomandările din acest protocol sunt bazate pe consensul autorilor privitor la abordările terapeutice acceptate în momentul elaborării materialului.

Persoanele care au elaborat acest protocol își declină responsabilitatea legală pentru orice inacuratețe, informație percepută eronat, pentru eficacitatea clinică sau succesul oricărei metode terapeutice detaliate în acest protocol, pentru modalitatea de utilizare sau aplicare sau pentru deciziile finale ale personalului medical rezultate din utilizarea sau aplicarea lor.

În fiecare caz specific, utilizatorii protocolului trebuie să consulte literatura de specialitate specifică prin intermediul surselor independente și să confirme că informația conținută în recomandări, este corectă.

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL PLĂGILOR ORO-MAXILO-FACIALE	Ediția: I
		Revizia: 0
		Data implementării: 19.11.2018

Acest material, ca de altfel toate protocoalele sunt supuse unui proces de revizuire și actualizare continuă.

3. DOMENIU DE APLICARE

Prezentul protocol se aplică în cadrul următoarelor compartimente:

- Secția Clinică de Chirurgie OMF,
- Ambulatoriul de specialitate al spitalului Chirurgie OMF

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ APLICABILE PROTOCOLULUI

Compendiu de Chirurgie Oro-Maxilo-Faciala PROF. DR. ALEXANDRU BUCUR

5. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Nr. crt.	Termenul	Definiția și/sau dacă este cazul, actul care definește termenul
5.1. DEFINIȚII:		
1.	Protocolul medical	Reprezintă un set de recomandări pentru rezolvarea unei probleme clinice, ghid în îngrijirea pacientului sau sprijin medical în efectuarea unei proceduri (Medical Dictionary)
5.2. ABREVIERI:		
1.	OMF	Oro-maxilo-facială

6. DECRIEREA PROTOCOLULUI

6.1. DECONTAMINAREA ȘI DEBRIDAREA PLĂGILOR

- identificarea și ligatura vaselor care au determinat hemoragii importante
- sub anestezie locală/generală, se va explora plaga și se vor îndepărta corpii străini
- irigații abundente cu ser fiziologic steril și/sau cu soluții antiseptice;
- excizia marginilor plăgii cu aspect necrotic
- toaleta escoriațiilor tegumentare

6.2. SUTURA PRIMARĂ IMEDIATĂ

Se poate practica în primele 24 de ore de la producerea accidentului.

- pentru plăgile tegumentare, se recomandă sutura cu fir neresorbabil

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL PLĂGILOR ORO-MAXILO-FACIALE	Ediția: I
		Revizia: 0
		Data implementării: 19.11.2018

- pentru plăgile mucoasei orale, este optimă folosirea de fire resorbabile
- la copii se preferă folosirea firelor resorbabile și pentru plăgile tegumentare, pentru a evita un timp suplimentar de suprimare a firelor; totuși există riscul unor cicatrici inestetice
- pentru plăgile profunde sau penetrante, se recomandă sutura în mai multe planuri, cu folosirea de fire resorbabile pentru planurile profunde.
- sutura plăgilor tegumentelor faciale va respecta o serie de **puncte-cheie**, pentru refacerea exactă a continuității la acest nivel; primele fire de sutură se vor aplica în punctele-cheie:
 - limita tegument-vermilionul buzei,
 - marginea palpebrală,
 - pragul narinar,
 - conturul pavilionului auricular,
 - șanțurile cutanate etc.
- metode alternative de fixare a marginilor plăgii:
 - clipsuri sau capse
 - adezivi tisulari
 - benzi adezive.

6.3. SUTURA PRIMARĂ ÎNTÂRZIATĂ

Se poate practica la mai mult de 24 de ore de la producerea accidentului, până la 3-7 zile.

- se recomandă, pe cât posibil, ca între momentul producerii accidentului și prezentarea la medicul specialist, să se protejeze plaga prin „sătură de poziție” și/sau pansamente cu soluții antiseptice pe bază de povidonă
- sutura se practică după excizarea țesuturilor necrotice și avivarea marginilor plăgii.

6.4. SUTURA SECUNDARĂ

Se poate practica la mai mult de 7-10 de zile de la producerea traumatismului, în următoarele situații:

- pacientul nu s-a prezentat pentru acordarea îngrijirilor de specialitate
- plăgi întinse, cu zdrobiri ale țesuturilor, cu lipsă de substanță.

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL PLĂGILOR ORO-MAXILO-FACIALE	Ediția: I
		Revizia: 0
		Data implementării: 19.11.2018

Sutura secundară realizează ghidarea vindecării secundare prin excizii limitate, de avivare și degajare, atât la nivelul tegumentului, cât și al mucoaselor, care să permită o vindecare a țesuturilor cât mai apropiată de normal.

Complicația obișnuită este formarea de cicatrici inestetice/cicatrici retractile.

Indiferent de tipul de sutură, este necesară respectarea unor *principii generale*, care să permită un rezultat fizionomic și funcțional optim:

- structurile lezate vor fi re poziționate cât mai aproape de poziția lor anatomică;
- reconstrucția defectelor post-traumatice se va realiza folosind țesuturi cu proprietăți cât mai apropiate de cele ale structurilor afectate (grosime, textură, culoare etc.); în acest sens, se pot folosi lambouri locale sau de la distanță, metode de expansiune tisulară și în ultimă instanță lambouri liber vascularizate;
- se va avea în vedere refacerea continuității structurilor afectate, ori de câte ori este posibil;
- drenajul plăgilor post-traumatice se aplică când este necesar.

6.5. COMPLICAȚIILE PLĂGILOR

- asfixia
- hemoragia
- șocul hemoragic
- complicații infecțioase locale/generale
- cicatrici vicioase (retractile sau hipertrofice)
- pierderi de substanță ale feței
- incontinența bucală
- epifora
- constricții maxilo-mandibulare, prin bride cicatriciale
- fistule orale sau salivare
- tulburări de sensibilitate sau motilitate
- tulburări funcționale (masticatie, fonație)
- tulburări psihice

6.6. FACTORI DE RISC PENTRU VINDECAREA ÎNTÂRZIATĂ A PLĂGILOR

Factori de risc locali:

- plăgi zdrobite;

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL PLĂGILOR ORO-MAXILO-FACIALE	Ediția: I
		Revizia: 0
		Data implementării: 19.11.2018

- corpi străini restanți în plagă după efectuarea suturii primare;
- plăgi cu lipsă de substanță;
- hematoame;
- plagă suprainfectată.

Factori de risc generali:

- diabetul zaharat sau alte boli metabolice;
- deficite nutriționale;
- imunosupresia, inclusiv cea medicamentoasă prin corticoterapie;
- vârsta avansată;
- radio/chimioterapie în antecedente.

6.7. TRATAMENTUL CICATRICILOR

Adeseori, plăgile traumatice duc la formarea de cicatrici care induc un deficit estetic sau/și funcțional. În aceste situații, este uneori necesară reintervenția, care poate consta în:

- explorarea chirurgicală a plăgii, cu re poziționarea corectă la nivelul punctelor-cheie;
- detensionarea cicatricilor retractile, prin diverse metode de plastie;
- excizia zonelor care prezintă tatuaje traumatice ca urmare a retenției de corpi străini de mici dimensiuni;
- aplicarea locală de creme pe bază de corticoizi, pentru cicatricile hipertrofice.